

A VACSORA

Máriának...

SZEREPLŐK

SZAKÁCS

Körülbelül ötven-, ötvenöt éves férfi.

PINCÉRNŐ

Körülbelül huszonöt éves nő.

MÁRIA

Körülbelül húszéves nő. Mentális problémákkal született.

HENTES

Körülbelül negyvenéves férfi.

Első jelenet

Egy étterem konyhája. Éjszaka. A helyiséget gyertyák világítják meg. A szakács hosszú, fehér kötényt visel. Egy fa széken ül a szoba közepén és cigarettázik. A pincérnő fel-alá járkal, idegességében a kezeit a zsebébe tűrve. Minden egyes alkalommal, amikor elhalad az ablak előtt, kipillant a külvilágra.

Szakács Senki?

Pincérnő Egy árva lélek se.

Szakács Szóval ma este sem.

Pincérnő Miért, mire számítottál?

Szakács Semmire. Nem számítottam én
semmire.

Csend.

Szakács Senki nem jön. Ma este sem.

Pincérnő Azok a napok már rég elmúltak, és ezt neked kéne a legjobban tudnod. De hát tudod te ezt. Akár be is zárhatnánk és haza is mehetnénk. Csakhogy ez az étterem... az otthonunk.

Szakács Igazad van... mint mindig.

Pincérnő Mindig.

Szereted a nagy szavakat, mi?

Ide már soha senki nem fogja betenni a lábát.

Szakács Jól van, jól van... de akkor... miért nézel állandóan kifelé?

Pincérnő Mert jobb, mintha befelé néznék.

Belép Mária. Piros melegítőt visel, ami jó néhány számmal nagyobb a kelleténél. Apró, mégis gyors léptekkel jár, akár egy robot. Végül a pincérnővel szemben áll meg, és karjait összefonja a mellkasán.

Pincérnő Isten hozott! Hát te meg merre jártál?

Mária Én otthon, teee?

Pincérnő És vacsoráztál már, Mária?

- Mária Neeem.
- Pincérnő Esetleg akkor most megtehetnéd...
- Mária Neeem. Én... rendes lány. Te neeem.
- Szakács *(Halvány mosoly fut át az arcán.)*
Néha egészen úgy tűnik, hogy ez a lány tud valamit.
- Pincérnő Ezt fejezd be, Mária! Azonnal menj fel az emeletre és—
- Szakács Miközben a másik egyre többet felejt.
- Mária Tészta... hideg... száraz... neeem!
- Szakács Na tessék, megint itt tartunk. Egy kis egészséges panaszkodás. Fő, hogy tisztában legyünk a jogainkkal. Hölgyeim és uraim, közben pedig leckét adunk minden tanulni vágyó, fiatal szakácsnak: három nap után... a tészta gyakran hideg és száraz.
- Mária Igeeen!
- Szakács Szokj hozzá, szépségem. Már csak ez maradt.
- Pincérnő Jól van. De ha már nincs mit főznünk és nincs is mit együnk...

mi lenne, ha legalább a nevén
neveznénk a dolgokat?

A „Mélykék” nevű étterem neve
mától... „Pokolfekete”. Vagy jobb
lenne a „Vendéglő az éhen halt
főszakácshoz”?

Mária Neeem!

Szakács Máriának megint igaza van.

Mi lenne, ha az új nevünknek
valami olyasmit választanánk, mint
a „Pincérnő, akinek orrában eltűnt
a fél világ”?

Mária Igeeen!

Pincérnő Egymilliószor érdekesebb, mint
hideg tésztát enni.

*A távolból telefon csörgését halljuk. A szakács
először a pincérnőre néz, majd Máriára.*

Szakács Egyikötöknek... fel kell vennie.

Mária Neeem!

*A pincérnő sebesen távozik. Mária és a szakács
mozdulatlanok, úgy hallgatják, a pincérnő mit
beszél a telefonon.*

Pincérnő Jó estét. „Mélykék” étterem.

(7-8 másodperc szünet.)

Hány főre?

(Rövidebb szünet.)

Igen, uram. Megmondom neki,
amint látom.

(Még rövidebb szünet.)

Nem, nem. Nincs szükség arra,
hogy ismét telefonáljon. Nem
fogom elfelejteni. Átadom neki, ezt
garantálom. Szeretettel várjuk
Önöket... és köszönjük szépen!

*A pincérnő futva tér vissza. Zavartan áll meg a
szakács előtt.*

Szakács Hadd találjam ki, ki volt az. Biztos a
bank...

Pincérnő Nem.

Szakács Akkor az ügyvéd?

Pincérnő Nem.

Szakács Valamelyik ügyintéző?

Pincérnő Ne is fáradj! Nem fogod kitalálni.
Szakács Hát akkor áruld el nekünk!
Pincérnő Maga az elnök.
Szakács *(Felugrik a székéből.)* Az elnök?
Mária Igeeen!
Szakács És mit akart?
Pincérnő Cigit!
Szakács Egy cigi miatt telefonált?
Pincérnő Nem, az nekem lesz. Adj egy szálát!
Szakács Nem adok, amíg meg nem mondtad, hogy mit akart.
Pincérnő Először ide a cigivel.
Mária Igeeen!
Szakács Azt mondtam, nem! Hadd halljuk, bökd már ki!
Pincérnő Kért egy foglalat vasárnapra.
Bárány... vagy bármi, amit csak szeretnél. Abban maradtunk, hogy a teljes vacsora összeállítását rád hagyja. Megbízik benned.
Nyilvánvalóan ez is része a politikának.
Na, ide azzal a cigivel!

A szakács kivesz egy dobozt a zsebéből, meggyújt egy szál cigarettát, majd egy másikat odanyújt a pincérnőnek.

Szakács Hány személyre?

Pincérnő Előbb adj tüzet.

A szakács feldobja az öngyújtóját a levegőbe, amit a nő elkap, és meggyújtja vele a cigarettáját.

Szakács *(Hangosabban.)* Hány személyre?

Pincérnő Harminckettő.

Mária Neeem!

Szakács Dehogynem, Mária! Ekkor kell csak igazán igent mondanod!

Az elnök harminckét emberrel jön hozzánk! El tudod te azt képzelni?

Mária Neeem!

Szakács Mindig is szerette a főztömet. Arról volt szó, hogy ez mennyi pénzt jelent?

- Pincérnő Ez egy rakás pénz. Számunkra legalábbis biztosan. Persze felmerül a kérdés... vagy hát tulajdonképp több is felmerül.
- Szakács Harminckét ember... és én dönthetek a menüről.
- Pincérnő Mit adunk majd enni ezeknek az embereknek?
- Szakács Első fogásként lehet, hogy...
- Pincérnő Szerzünk egy darab kenyeret és megsaporítjuk?
- Mária Igeeen!
- Szakács Fő fogásként azt hiszem...
- Pincérnő Ne mondd, hogy meglesz az egész rohadt csoda a halakkal?!
- Mária Igeeen!
- Szakács Fejezd be.
- Pincérnő Mindenki jóllakik és a végén még nekünk is marad.
- Mária Igeeen!
- Szakács Azt mondtam, fejezd be!

Csend.

- Szakács Majd kérünk kölcsön.
- Pincérnő Kölcsön? Ez is csak újabb feledésbe merült varázsszó! Mintha a feje tetejére lehetne vele állítani az egész világot. Mégis kitől kérnél?
- A bankok már hónapokkal ezelőtt felhagytak az efféle pénzkidobással. Ma már nem számíthatsz másra tőlük, mint csekkre és izgalmas telefonhívásokra.
- Szakács Nincs szükségünk a bankokra.
- Pincérnő Á, már el is felejtettem! Nincs szükségünk senkire. Mindenünk megvan.
- Elmondod, ezt hogy gondoltad?
- A beszállítóink már egy rohadt paradicsomot sem küldenének nekünk. Mindenkinek csak tartozunk.
- Szakács Akkor is van valaki... aki nem teljesen olyan, mint mások. Ha egy kicsit utánagondolsz, magad is rájössz.
- Pincérnő Nem gondolod komolyan.

Mária Neeem!

Pincérnő Még viccnek is rossz.

Szakács Miért is ne? Majd gondoskodik rólunk.

Pincérnő A hentes?

Szakács Megad nekünk mindent, amire szükségünk van.

Pincérnő És vajon ad majd áramot is, amit két napja lekapcsoltak?

Szakács Ha te kéred, biztosan. Érted... mindent megtesz. Persze meg is érdemled.

Pincérnő Rajta, adj csak el a hentesnek!

Szakács Én nem adok el semmit. Soha.
Az a te reszortod.
Vagy ez lenne az első alkalom?

Pincérnő Most komoly, hogy ez az utolsó reménysugár?
Odahajítani az ágyába... vagy hogy mást ne mondjak, a húsdarálójába?

Szakács Ugyan már, ne add itt elő nekem a nagyjelenetet! Nem valami ókori görög tragédiában szerepelsz. Anélkül, hogy egy pillanatot is

gondolkodtál volna, hányszor
találtad már magad efféle
húsdarálóban... vagy esetleg
mondjuk mégis úgy, hogy ágyban?

Pincérnő Hívd fel nyugodtan a hentest és
ígérd meg, hogy együtt töltötök egy
csodálatos éjszakát. Ki tudja...
talán még egy kis színt is vinne a
nem létező magánéletedbe.

Szakács Tudod, egyre inkább eszembe
juttatod, hogy milyen a való világ.
Gondolod, hogy jót tenne a mi kis
tervünknek, ha hozna magával
néhány csík kokót?

Pincérnő Üzenem neki, hogy jobban teszi!
Majd én elleszek azzal... amíg ő
kezelésbe vesz téged.

Mária Igeeen!

Második jelenet

Szobabelső, este. Tompa fények. A hifiből Moody Blues „Nights In White Satin” című száma szól. A szoba közepén egy kanapé áll, előtte egy kis üvegasztal. A pincérnő rövid szoknyát visel. A szoba egyik sarkában álldogál, a lehető legtávolabb a kanapétól, kezében egy pohár whisky. A hentes a kanapén ül. Frissen borotvált, haja zselézett, nyakában arany kereszt. Kezében ő is egy pohár whiskyt tart.

Pincérnő *(Kortyol a pohárból.)* Alkohol... nálad mindenből a legjobb.

Hentes Ízlés kérdése.

Pincérnő Kétségtelen, hogy nemzeti sportról van szó.

Ha az egy személyre jutó whiskyfogyasztást nézzük, Görögország világelső. Valamiben néha nekünk is jár az aranyérem.

- Hentes Hát, akik nem szeretik... iganak inkább teát.
- Pincérnő Nem az én asztalom. De remélem, azért ma este nem csak ez a különleges whisky kerül elő...
- Hentes Tudom, hogy mi miatt jöttél, nem kell emlékeztetned rá.
- Pincérnő Most meg mi ez az érzelgősség?
Higgadj le. Részemről előbb az élvezet, és csak aztán az üzlet.
- Hentes Remélem is... habár az üzlet alapja az élvezet. Legalábbis én ebben hiszek. Gyere ide a kanapéra!
- Pincérnő *(Szinte suttogva énekel.)* „The time has come to see who will be the king of this place...” *(Chris De Burgh „Spanish Train” című száma.)*
- Hentes Hogy mondod?
- Pincérnő Semmi, semmi... csak egy régi, elfeledett dal.

A hentes a pincérnőt nézi. A pincérnő lassan közelít a kanapé felé, addig húzza a találkozást, amíg csak lehetséges. Mikor végre leül a hentes mellé, egy kis üres helyet hagy kettejük

között. A pincérnő maga elé bámul, igyekszik kerülni a férfi arcát.

Pincérnő El kellett jönnöm abból az étteremből... csak egy kicsit szórakozni. Vannak, akik mindent megadnának azért, hogy a tenger mellett lehessenek, de... végül is... mindannyian társaságra vágyunk és—

Hentes Ezt mind ismerem. Hallottam már elégszer.
Beszélhetnénk először az üzletről?

Pincérnő Jobban szeretném, ha—

Hentes Ne fárassz.
A telefonban azt mondtad, valami munkáról van szó. Csupa fül vagyok.

Pincérnő Úgy van.
Vasárnap eljön hozzánk néhány hűséges vendégünk. Afféle fontos megbeszélést tartanak nálunk... vagy valami ahhoz hasonlót. Nekünk kell gondoskodnunk az étkeztetésükről.

Hentes Bravó! Győzelem!

- Pincérnő Köszönjük. De egy kis szívességre lenne szükségünk. Hétfőn megadjuk ám.
- Hentes *(Kezét a nő csupasz csípőjére helyezi.)* Hétfőn? Nyilván az is egy újabb nap, amely sosem jön el. Múltkor egy pénteki napon kellett volna törlesztenetek. Emlékszel?
- Pincérnő Igen... de a vásárlóid vagyunk már évek óta.
- Hentes Azokat hívjuk vásárlóknak, akik fizetnek is. A többieket... valami egészen más névvel illetjük.
- Pincérnő Azt hiszem, nem egyszer kaptál már szép összegeket tőlünk.
- Hentes Inkább csak mondd meg... kik azok, akik ellátogatnak a „Mélykékbe”?
- Pincérnő *(Hirtelen a férfi felé fordul, és a szemébe néz.)* Az elnök emberei. Velük kapcsolatban is van valami mondandód?
- Hentes *(Meglepődik, de igyekszik nem kimutatni.)* Ne szívd mellre, bébi! Leszállítok nektek mindent, amit csak akartok. Egyetlen feltétellel.

- Előbb ki kell egyenlítenetek a tartozásotokat.
- Pincérnő Milyen nagylelkű! Mindenki ezt mondaná.
- Hentes Sosem akartam igazán kilógni a sorból.
- Pincérnő Megértem.
- Hentes Ha tényleg megérted, akkor megy majd mint a karikacsapás.
- Pincérnő Akkor... ma csak whiskyt fogok látni?
- Hentes Ha közelebb jössz, lehet, hogy van számodra valamim.

A pincérnő felnéz a plafonra, miközben ujjával kétszer végigsimít a haján. Egy kis időbe telik, mire sikerül meghoznia a döntést. Úgy tűnik, távozni szeretne, de tudja, hogy maradni fog. Amint közelebb húzódik a férfihoz, a férfi arcára mosoly ül ki. A hentes a nő csupaszb lábait nézi.

- Hentes Megosztod velem a titkod? Hogy tudsz ilyen gyönyörű és vékony maradni?

- Pincérnő A különleges étrendnek köszönhető.
- Hentes Lenyűgöző... akárcsak a látvány.
- Pincérnő Modern, tészta-alapú diéta.
Megmutatod, mit szántál nekem?

A hentes egy apróra összehajtogatott papírdarabot vesz elő a zsebéből, és kiteszi az előtte álló üvegasztalra. A nő megpróbálja elvenni, de a férfi elkapja a levegőben a karját. A hentes gúnyos nevetésben tör ki.

- Hentes Tényleg kéne, mi?
- Pincérnő Na, mert neked nem.
- Hentes Nem, mert az enyém.
- Pincérnő Akár el is mehetek.
Csak szólj.

A férfi elengedi a nő karját. A pincérnő egy lassú mozdulattal elveszi az apróra összehajtogatott papírdarabot és elteszi a zsebébe.

- Hentes Emlékszel, amikor először jöttél ide?
- Pincérnő Úgy egy éve lehetett.
- Hentes Már egy év?!
- Nem hittem volna, hogy eddig húzzátok.
- Pincérnő A faluban senki nem gondolta volna. De az étterem még áll... a szakács főz... én pedig felszolgállok.
- Hentes És Mária?
- Pincérnő Mi van vele?
- Durva, hogy még mindig életben van, nem?
- Hentes Nem... egyáltalán nem. Egyszerűen csak... teljesen valószínűtlen. Totál képtelenség.
- Pincérnő Hát, ez lenne Mária. Bosszantó, valószínűtlen képtelenség.
- Hentes Még mindig emlékszem a napra, amikor megszületett. Eszméletlen gyorsan terjedtek a hírek. Az orvosok kerek perccel megmondták, legfeljebb egy hónap és meghal.

- Pincérnő Most meg mért kell nekünk erről beszélgetnünk?
- Hentes Mert egy csoda. Talán az egyetlen csoda, amiben a falunknak valaha is része volt. Senki nem gondolta volna, hogy ilyen sokáig életben marad.
- Pincérnő Senki, csak az apja és az anyja.
- Hentes Ó, emlékszem a kedves mamára is!
- A szülés után akárha némaságot fogadott volna... egyetlen szavát sem lehetett hallani.
- Templomba se járt többé. Mielőtt szült volna, ott töltötte minden idejét... aztán a szülés után... soha nem tért vissza. És azzal hogy eltűnt, újabb valakire került a sor, hogy elnémuljon.
- A szótlan szakács pedig ottmaradt egyedül a tengerparton... miközben te meg csak egyre szebb és szebb lettél... Mária pedig megküzdött a halállal.
- Pincérnő Ez akkora nagy szám?
- Hentes Viccelsz?

Életben maradt orvosok, gyógymód
vagy anya nélkül! Egy fogyatékos
gyerek, aki ellenébe ment a
természetnek.

Pincérnő Ha az egész este csak róla fog
szólni, én inkább lelépek.

Hentes Héhéhé! Lassan a testtel!
Ha el akarsz menni, akkor menj el,
és ne fenyegezz!

A pincérnő elindul az ajtó felé.

Hentes Csak... ne felejts el kivenni valamit
a zsebedből... mielőtt elhagyod a
szobát.

*A két szereplő egy darabig csendben van,
mozdulatlan, akár mint érzelemmentes játék
babák. A hentes később nevetni kezd,
miközben kigombolja a nadrágját.*

Hentes De azt hiszem, ez nem fog
bekövetkezni. Akkor hát...
kezdődjék a party!

Pincérnő Igen... itt a fizetés ideje.

A pincérnő némi késéssel közelebb megy a férfihoz és elkezd vetkőzni. A hentes hátulról kapja el a nőt. Az egész inkább birkózásnak hat, mintsem szeretkezésnek. Amint végeztek, a hentes whiskyt tölt az üres poharakba.

- Hentes Jó voltam?
- Pincérnő Jó. Nagyon jó.
- Hentes Akkor hát a mai utolsó ital, bébi.
Hamarosan egy fontos találkozásm lesz.
- Pincérnő Igen, persze. Szóval hogy döntöttél?
- Hentes Mivel kapcsolatban?
- Pincérnő Megteszed azt a szívességet vasárnap?
- Hentes Már elmagyaráztam, hogy nem tehetem. Tartoztok nekem. Ez ellentmondana az összes üzleti elvemnek. Hányszor szállítottam már le nektek mindent, amit kértetek, aztán mégsem fizettetek ki?

- Pincérnő Mindent visszafizetünk hétfő reggel.
- Hentes Nem, nem, akkor sem fogom megtenni és ezt te is tudod... mert mélyen legbelül... ez az egész nem a pénzről szól. Az a sok alapanyag, amire szükségetek van, csak néhány euróba kerülne. Akár hagyhatnám is veszni azt az összeget, nagy ívben teszek rá. De van valami abban a szakácsban... valami, ami egészen felbőszít. Hosszú, hosszú idők óta. Olyan mintha... teli lenne a tekintete... megvetéssel.
- Mintha legszívesebben csak az arcomba köpne.
- Pincérnő *(Anélkül, hogy a férfira nézne.)* Mit törődsz vele?
- A maga külön kis világban él.
- Hentes És gondolod, hogy te bármiben is különb vagy nála? Pontosan ugyanolyanok vagytok mindketten. Ugyanaz a faj, ugyanaz az arc. Te sem akarsz sosem rám nézni. Mintha nem is léteznék.

A pincérnő továbbra sem néz a hentesre.

- Hentes Látod, még mindig kerülsz! Még most sem nézel rám!
- Pincérnő *(A férfi felé fordul.)* Mit akarsz ezzel mondani?
- Hentes Csak azért vagy itt, mert állandóan szükséged van valamire. Ez az igazság.
- Pincérnő Elég a drámából. Azért vagyok itt, mert itt akarok lenni... és különben is... mi most üzletről beszélgettünk.
- Hentes Üzletről? Ki akar veled üzletelni? Te és az öreg többel tartoztok nekem, mint amennyitek valaha is volt. Gyakorlatilag mindenkitől, aki a faluban lakik, kértetek már kölcsön. Sőt, mindenkitől az országban!
- Pincérnő *(Felkel a kanapéről.)* Tudod mit? Most tényleg olyan vagy, mint egy igazi hentes.
- Hentes TAKARODJ INNÉT! HORDD EL MAGAD ÉS SOHA NE IS LÁSSALAK TÖBBÉ! MEGÉRTETTED?

A pincérnő felveszi a kabátját, és úgy beszél, hogy közben rá sem néz a férfire.

Pincérnő Azt hiszem... köszönetet kell
mondanom... a csodás estéért.

Hentes AZT MONDTAM, TÚNJ EL, ÉS SOHA
TÖBBÉ—

A pincérnő még azelőtt elhagyja a szobát, hogy a férfi befejezhette volna a mondatát. A hentes egy hajtásra kiissza a whiskyt a pohárból.

Hentes A természet mindannyiszor
melléfogott. Micsoda söpredék! Az
idióta zenész, aki ragaszkodott
ahhoz, hogy a hullámok mellett
nyisson éttermet! A tenger hangjai,
meg a hasonló szarságok. Aztán a
felesége... a kudarcot vallott festő.
Aki életében csak egyszer
cselekedett helyesen. Amikor
lelépett. Hátrahagyva a fogyatékos
gyerekeket. A szörnyszülöttet,
akinek csak egy hónapot jósoltak,
mindennek pedig már húsz éve.
Olyan borsónyi az agya, mint egy
csirkének. Jól passzolnak

egymáshoz! Aztán ott van a gyönyörű testvére, aki mindig olyan keserű... mindig olyan okos... és kész levetkőzni... egy-két csíkért cserébe! Micsoda kis kurva! (*Kinéz a közönségre.*) Ó, ANNYIRA UNTATNAK! HÁNYNOM KELL! MINDNYÁJUKTÓL!

Harmadik jelenet

Az étterem konyhája, éjszaka. A szakács gyertyafénynél ül az egyetlen széken. Az ajtó kinyílik, megjelenik a pincérnő.

- Szakács Mit mondott?
- Pincérnő *(Átsétál a konyha másik oldalára.)*
Többek között azt, hogy kopjunk le.
- Szakács És a kölcsön vasárnapra?
- Pincérnő Ne is zavarjuk többé.
- Szakács Gyere közelebb!
- Pincérnő Túl fáradt vagyok. Most felmegyek.
- Szakács Azt kértem, gyere ide.
- Pincérnő Túl... fáradt vagyok.

A pincérnő elindul az ajtó felé. A szakács felpattan a székről és gyorsan a nő után szalad. A pincérnő menekülni szeretne, de nincs se ideje, se ereje. A szakács megáll vele szemben.

A nő hátrálni kezd, mígnem a háta már a falat érinti.

Szakács Fáradt? Nagyon gyanús ez a szó...

Csak nem azt mondd, hogy a hentestől ezúttal minden energia nélkül távoztál? Az azért elég furcsa lenne.

Mi történt? Nem volt semmilyen ajánlata?

Pincérnő Elmehetek aludni?

Szakács Hát ilyen fukar volna a szeretőd?

Pincérnő Nincs most kedvem ehhez. Kérlek, hagj magamra!

Szakács Vagyis rossz volt a hozzáállásod, akkor magadra vess! Meddig mentetek el?

Pincérnő Meddig?

Ha... ha... mik ezek a múlt századbeli kérdések?

A hentesnél voltam, már elfelejtetted? Elmentünk... egészen a végletekig. Vettem egy mély levegőt... majd annál is tovább.

Szakács Na jó, de úgy látom, a célt mégsem sikerült elérni... nyilván már nem vagy képes kielégíteni az étvágyát.
Mi olyat kért, amit nem voltál képes megtenni?
Mi kell ahhoz, kölcsönadjon?

A pincérnő megpróbál távolabb menni a férfitől, hogy elhagyja a szobát. A szakács gyorsabb nála és elállja az ajtót.

Pincérnő Túl fáradt vagyok.

Szakács Említetted már. De mondd... mire lehet a hentesnek szüksége?

Pincérnő Semmire, ez az, amit nem vagy képes felfogni... nincs szüksége semmire. Nem ad nekünk kölcsön.

Szakács Megígérted neki, hogy minden pénzt visszafizetünk hétfő reggel?
Ha most nem ad kölcsön, elveszítheti az összes pénzét, amit korábban adott. Nem mondhat nemet... már vagy tíz éve az ügyfelei vagyunk!

- Pincérnő Épp ellenkezőleg... a legnagyobb örömmel mondott nemet. Újra és újra. Ahhoz, hogy új szállítmány érkezhessen, előbb ki kell fizetnünk.
- Szakács Biztos csak ugrat.
- Pincérnő Biztosan. De ma este, azt hiszem, elmondta, mi van e mögött.
A hentes már jó rég óta várhatta ezt a pillanatot. Mielőtt leléptem volna, megosztotta velem egy kis titkát.
Azt mondta... valamit lát a tekintetében... ami hasonló a megvetéshez.
- Szakács Az én tekintetemben?
- Pincérnő A tiedben is, igen. És azt mondta, neked köszönhetően, ott csillog az enyémben is.
- Szakács Tudnom kell, hogy mit mondott pontosan. Mi történt ott ma este?
- Pincérnő Kíváncsi vagy a részletekre?
Jól van. Először is megígértem neki, hogy törlesztünk. Aztán könyörögtem. Majd játszottam a jó kislányt. Aztán a butát.

- Szakács Hagyd abba.
- Pincérnő Nem, nem. Ebből a játékból nem lehet csak úgy kiszállni, amikor az embernek kedve tartja. Végül jött a felajzott szajha szerep... miközben ő mosdatlan volt és bűzlött a rohadó hústól... vagyis kénytelen voltam átváltani a tüzes, buta... de ha úgy tetszik, orr nélküli lányra... akinek csak szája van... aztán amikor ismét felöltöztünk—
- Szakács HAGYD ABBA! A KURVA ÉLETBE, HAGYD MÁR ABBA!
- Pincérnő Akkor azt mondta, hogy ne is keressük többé. Mert ő a legsikeresebb üzletember a faluban és te... meg én... még nem alázkodtunk meg eléggé.
- Szakács Eljött az idő, hogy találkozzak ezzel az állattal. Ezzel a—
- Pincérnő De nem fogsz. És tudod, miért?
Mert igaza van. Ennek az egész játéknak befellegzett.
- Szakács Befellegzett?
Mégis honnan ismernéd ezt a szót?

Állandóan csak újabb és újabb dolgokért könyörögsz nála. A saját igényeid szerint. Nem kölcsön az, amit te kérsz, nem is pénz... csak—

Mária belép, gyors, apró, robotszerű léptekkel. Ugyanazt a ruhát viseli, mint korábban. Megáll a két szereplő között, és karjait összefonja a mellkasán. Nem néz egyikőjükre sem, hanem valahová a távolba mered.

Pincérnő Lássuk csak, jól ismerem-e ezt a szót. Nekem befellegzett, neked befellegzett, neki befellegzett, nekünk befellegzett...

Mária Neeem!

Pincérnő Ó, dehogynem... nekünk befellegzett.

Mária Neeem!

Szakács Na, tessék, pont ez kellett! Egy újabb adag „neeem”! Mária, ettél? Neeem!

Mária, elmész lefeküdni? Neeem!

Mária, megfürödtél? Neeem!

Mária *(Zavartan néz a szakácsra, remegni kezd.)* Én rendes lány. Te neem!

A pincérnő karon fogja Máriát, és odébb vezeti a szakácstól. Mária még mindig remeg, alig képes mozdulni – teste merev. Mária ijedten néz a szakácsra, miközben a pincérnő simogatni kezdi a haját.

Pincérnő Gyere velem. Ne félj. Hagyjuk itt... felejtjük el őt. Most már együtt vagyunk. Főzök valami meleget, csak neked.

Szakács Tényleg? És vajon mit fogsz főzni? Meg hogy melegíted fel? Elég volt a hazugságokból, itt az ideje, hogy belássuk. Éhen fogunk halni.

Pincérnő Nem egy nagy újdonság!
Legalább nem leszünk egyedül.
Millió emberre ugyanez a sors vár.
A fél falu... a fél ország... a fél világ... ugyanebben a cipőben jár.
Ha jól sejtem, mindenki minket másol. Egészen divatba jött.

Szakács Az igazság az, hogy soha nem is ment ki a divatból. Az emberek fele

mindig is az éhséggel küszködött...
miközben mások meg egyszerűen
a közönnyel. Két iker, kéz a
kézben, csak a ruhájuk más...

Mária

Igeen!

Negyedik jelenet

Az étterem konyhája, éjszaka. Gyertya világít. A szakács a széken ül, amelyet közel húzott a falhoz. A falon egy szakállas férfi képe lóg (talán Jézusé, nem eldönthető). Felfelé emelt arccal, a férfi a képet bámulja.

Szakács Mindig máshol bukkansz fel.
Egyszer itt, másszor ott. Ezen a falon. Azon a falon. Régebben ki voltál szögezve. Aztán elfeledkeztünk rólad egy darabig. De ne aggódj, most ismét lógni fogsz... itt, a fejünk felett. Kihoztalak a konyhába. Nem volt más választásom. Ki kellett, hogy hozzalak... csak hogy lásd. Mert egy dolog hallani, és egészen más a saját szemeddel látni. Többé nem hunyhatsz szemet felette! Ebben a házban nem... ahogy bárhol máshol sem.

Persze, tudom, hogy szeretsz bujkálni. Megelégedettséggel tölt el, ahogy dicső léted tompa sejtelve szétárad az emberek között... de nem, nem. Ma este itt vagy, mint vendég. És lefogadom, hogy lassan végre felnyílik a szemed. Lassan, egészen lassan... és kénytelen leszel szembenézni azzal... amit mi úgy hívunk... valóság.

A szakács felkel a székről és rágyújt egy cigarettára. Tesz néhány lépést körbe, miközben a padlót bámulja.

Szakács Ez a nő itt, tudod, mindig is hitt a művészetekben. A festészetben. De mindenek felett, benned. Igen, igen, benned. Jobban hitt benned, mint bennem... vagy saját magában... vagy akárki másban. Ez az oka annak, hogy eltűnt. Réges-rég.

Tényleg, emlékszel te azokból az időkből bármire is?

Emlékszel azokra az éjszakákra?

Nem?

Mert én igen! Abbahagyta az összes többi festményét és csak a te arcodon dolgozott, közben meg állandóan beszélt hozzád. De meghallgattad te valaha is?

Hadd találgassak...

A szakács felemeli a fejét és a kép közelébe sétál. Egészen közel áll meg hozzá.

Szakács *(Hangosabban.)* Nem, nem! Te nem látsz, nem hallasz, nem beszélsz... és mégis létezel. Hát persze. Persze. De tudod, mi ezzel a gond? Én hallottam őt. Tényleg hallottam. Először csak beszélt hozzád... aztán csak ordított... majd sírt... amíg nem maradt más hátra, csak egyetlen sóhaj.

Hozzád...

A könyörületedért.

Mert biztos volt benne, hogy létezel, és majd te teszel valamit!

De létezel?

HOL VAGY?

Belép a pincérnő, a szakács pedig eltávolodik a képtől.

- Pincérnő Elrendeztél mindent? Beszértél vele?
- Szakács Kivel?
- Pincérnő Hát az elnökkel, ki mással?
Felhívtad, hogy megmondd neki, a találkozót máshol kell megszervezniük?
- Szakács Nem.
- Pincérnő Megőrültél? De hát annyi vendége van! Olyan mérges lesz, hogy—
- Szakács Megtartjuk a vacsorát.
- Pincérnő Szombat délután van, hat óra. Tisztában vagy vele?
- Szakács Igen. Úgyhogy hozzá is kell fognunk az előkészületekhez. Most azonnal.
- Pincérnő És mégis mit készítünk elő?
- Szakács A salátával kezdjük. A zöldséges beleegyezett, hogy—

Pincérnő Lehet, hogy ő az utolsó ember, aki még hitelez neked anélkül, hogy visszafizetnéd. Viszont attól még akkor is csak egy zöldséges marad... komolyan salátalevelet és paradicsomot akarsz feltálatni?

Szakács A salátával kezdünk, aztán—

Pincérnő És tudod hogy, az egészben mi a legszánalmasabb?

Mit gondolsz?

Csend.

Pincérnő Maga a remény.

Szakács Én azt hittem, a helyes válasz... a valóság.

Pincérnő Adsz egy szál cigit?

A szakács kivesz a zsebéből egy dobozzal. Kinyitja a dobozt és a nő felé tartja.

Pincérnő Már csak egy maradt. A tiéd.

Szakács Osztozhatunk rajta.

Pincérnő Mi ketten? Osztozzunk?

Szakács Igen.
 Pincérnő Biztos vagy benne?

A férfi bólogat. A nő elveszi a cigarettát és a férfi tűzzel kínálja. A pincérnő kétszer mélyen beleszív a cigarettába, majd odaadja a férfinak.

Szakács Emlékszel te rá egyáltalán?
 Pincérnő Kire?
 Szakács Az anyádra.
 Pincérnő Az anyámra? Halványan.
 Szakács És a festményeire?
 Azokra emlékszel?
 Pincérnő Tele van velük a pince. Időnként lemegyek és körülnézek.
 Tudom, hogy te is lejárálsz, de mindig más időpontban.
 Azt hiszem... a tengereket szeretem tőle a leginkább. Annyira elcseszettek, hogy egyáltalán nem is hasonlítanak a tengerre.
 Szakács Tudod, hogy melyik volt az utolsó festménye?
 Pincérnő Fogalmam sincs.

Szakács *(Felmutat a falon lógó képre.)* Ez volt az.

A pincérnő közelebb megy a képhez, a szakács pedig követi.

Szakács Akkor azt gondoltam... valahogy... azt gondoltam, hogy ez normális dolog. Hogy a nehéz időkben mindig megpróbáljuk elképzelni a nem létezőt.

Pincérnő Mikor festette ezt a képet?

Szakács *(Visszaadja a nőnek a cigarettát.)* Pont... azután.

Pincérnő Miután?

Szakács Azután az este után... hogy a házában járt.

Pincérnő A házában? A templomot hívnád így... éppen te?

Szakács Nem egészen érted. Nem ugyanarról a helyről beszélünk.

Pincérnő *(Visszaadja a férfinak a cigarettát.)* Megmagyaráznád?

- Szakács Azon az estén az anyád nem a templomba ment... hanem egyenesen a paphoz.
- Pincérnő Hogy mondod?
Ezt most találod ki?
Csak képzelődsz!
- Szakács *(A cigaretta a végét járja. A földre dobja és a cipőjével elnyomja a csikket.)* Egyszer... csak egyetlen egyszer... legalábbis ezt mondta. Végig tartotta magát ehhez... mintha a számok annyit számítának. Nem kell biológusnak lenned ahhoz, hogy tudd, egyetlen alkalom is elég.
- Pincérnő *(Hangosabban.)* Mihez? Mit akarsz ezzel mondani?

A pincérnő odafordul a szakácshoz. A szakács lassan kinyújtja a karját, és a tenyerébe fogja a nő arcát. Csöndben néznek egymásra néhány pillanatig.

- Szakács Szeretnéd?
- Pincérnő Micsodát?

Szakács Megtudni.
Pincéernő Megtudni micsodát?
Szakács Az igazságot.
Pincéernő Nem tudom.
Szakács Szerintem tudnod kéne.
Pincéernő És ha nem akarom?
Szakács Senki nem akarja, de akkor is eljön
 egyszer az idő.

Csend.

Szakács Mária nem az én gyerekem.
Pincéernő Mi? MICSODA?
Szakács Mária a pap áldott gyümölcse.
Pincéernő Nem!
Szakács Úgy tűnik, egyetlen alkalom elég
 volt hozzá. Másnap reggel kezdett
 bele az anyád ebbe a festménybe.
 Messzire merészkedett. Messzire
 tőlem, tőled, mindenkitől. Aztán
 amikor megszületett, még csak
 nem is volt képes rápillantani a
 saját gyerekére. Talán
 szégyenében. Mígnem egy másik

éjszaka... itt hagyott bennünket.
Látod, mindig az éjszakák jönnek
előbb... aztán jönnek csak a
nappalok... mert nem egyebek,
mint keserves maradványok.

A pincérnő lefejtí magáról a szakács kezeit és átsétál a konyha másik oldalára. A falhoz fordul, csak a hátát látjuk. Csend áll be, mindketten mozdulatlanul állnak egy darabig. A pincérnő végül megfordul és ránéz a szakácsra.

Pincérnő És miért... miért nem mondtál semmit egészen eddig? Éveken át. Milyen jogon?

Szakács Vannak dolgok... amik jobb, ha a sötétben maradnak. De aztán eljön az idő. És a fény kiégeti a szemünket.

A nő átsétál az ablakhoz, kibámul a sötétségbe.

Pincérnő Szükségem van egy cigarettára.

A férfi odamegy mellé, és ő is kibámul az ablakon.

Szakács Megosztottunk az utolsón. Tényleg nem maradt más hátra, mint az utolsó közös vacsora. Holnap. Úgyhogy ma este menj, ahová csak akarsz, szórakozz, érezd jól magad. Elég, ha reggelre jössz csak haza. Bízd rám az egészet. Főzök én majd azoknak a seggfejeknek. Aztán, ha vége a lakomának, fogd az összes pénzt és hagyd itt ezt a helyet. El kell menned innét.

Messzire.

Amilyen messzire csak lehet.

Pincérnő Elfelezzük a pénzt.

Szakács Nem, nem lesz elég mindkettőnknek. Először neked kell elmenned.

Csend.

Szakács Figyelsz rám?

Csend.

- Pincérnő És ti mihez kezdtek majd?
- Szakács Először is gondoskodom Máriáról.
Hallottam egy jól menő intézetről.
- Pincérnő Nem lesz szükség hozzá a pénzre?
- Szakács Szerinted vajon mit kezdek én az
elnökkel?
Ne aggódj, el fogok rendezni
mindent.
Egyetlen problémám van már csak
ma estére. Az áram... mindenképp
szükségem lesz áramra. Nem volt
valami barátod... aki az elektromos
műveknél dolgozott?
- Pincérnő Egy volt osztálytársam.
- Szakács És mit gondolsz, tudna nekünk
segíteni valahogy?
- Pincérnő Hát, ha még midig hasonló
körülmények között dolgozik...
biztosan fog.

Ötödik jelenet

Az étterem konyhája, éjszaka. A lámpákból fényes világosság árad. A szakács és a pincérnő különböző dolgokat csinálnak, takarítják a pultot, zöldségeket mosnak. Gyors ritmusban, lelkesen dolgoznak.

Pincérnő Áram... végre.

Olyan jó dolog ismét látni a fényt!

Szakács Kész csoda!

Csupán fél órába telt, hogy
visszkapcsolják.

Szombat este van, és még találni
ilyenkor embert az elektromos
műveknél, aki dolgozik. Hihetetlen,
hogy ez ebben az országban
történik!

Pincérnő Ne hidd, hogy dolgoznak!

Szakács Nos, nem tudom, hogy mit csinál
ez a volt osztálytársad, de mégis
csak tett értünk valamit.

- Pincérnő Én is tettem érte valamit.
Még mindig nem érted?
A srác a suli óta egy cseppet sem változott. *(A nő hangosan megszívja az orrát.)*
- Szakács Akkor hát mégsem távoztál üres kézzel a hentestől!
- Pincérnő Eszméletlen anyaga van... olyan, mint a dinamit.
- Szakács És odaadtad az osztálytársadnak?
- Pincérnő Naná! Az első csík után kész volt arra, hogy felvillanyozza az egész várost... vagy akár az egész bolygót.
- Szakács Úgy tűnik, megvan az ideális fizetőeszköz.
- Pincérnő Miért is ne? Jóval megbízhatóbb, mint a pénz... az arany, az olaj, meg a többi szar. Ráadásul sohasem veszít az értékéből.
- Szakács Legalább megtaláltuk a módját, hogy kiiktassuk a bürokráciát.
- Pincérnő Hát, ezzel elég sok dolgot kiiktathatsz... nagyjából mindent, ami valaha is zavart.

Egymás mellett dolgoznak tovább, csendben.

- Pincérnő Mi lesz a főétel?
- Szakács Valami nagyon különleges.
- Pincérnő Áru! el!
- Szakács Titok.
- Pincérnő Még előttem is?
- Szakács Te leszel az első, aki megkóstolja... és utána elmondhatod a véleményed.
- Pincérnő Jól van, majd kitalálom! Egy dolog biztos: a hús másik hentestől jön... nem igaz?
- Szakács Épp itt volt már az ideje, hogy megszabaduljunk attól az állattól.
- Pincérnő Már rég meg kellett volna. Ez az egész hely nem nekünk való. El kellett volna...

Csend.

- Pincérnő Leadtad már a rendelést?

Szakács Ne aggódj semmi miatt. Ma este csak menj, érezd jól magad! A többit majd én elintézem.

Mária szinte szaladva jön be és rádől a zöldségekkel teli pultra. Eleinte a kanalakkal játszik, majd felvesz egy kést.

Mária Éééhes!

Pincérnő Mária, azonnal tedd le azt a kést és főzök neked egy finom levest cserébe.

Mária *(Ledobja a kést a pultra.)* Igeeen!

Pincérnő Olyan finom lesz, hogy utána még a tányért is kinyalod!

Mára Én rendes lány. Teee?

Pincérnő Csak nyugodj meg, ott, ülj le arra a székre és várj egy picit. Mindjárt hozom a tányért.

Mária leül a székre, a falon lógó festmény alá. Tátott szájjal bámulja a képet. A pincérnő hamarosan megjelenik a levessel.

- Pincérnő Tetszik neked ez a festmény,
Mária?
- Mária Ő rendes fiú. Ééén?
- Pincérnő Már itt is a leves. Lefogadom, hogy
ízlik majd!
- Mária Igeeen!
- Szakács Hagyd a kiszolgálást holnapra!
Majd én megetetem Máriát. Gyere
inkább ide, szeretnék adni neked
valamit.

A pincérnő a pulton hagyja a levest, odamegy a szakácshoz, aki egy bankjegyet horgászik elő a zsebéből, majd gyorsan a nő tenyerébe helyezi.

- Pincérnő Ez meg mi? Hol találtad? Nincs
szükségem pénzre.
- Szakács Pénz! Ne ess túlzásokba. Ez csak
arra elég, hogy fogj egy taxit, aztán
fizess egy italt a városban.
- Pincérnő Mikorra jöjtek vissza?
- Szakács Nem kell sietned. Legközelebb
csak holnap reggel számítok rád.
Tíz után. Szóval próbáld meg jól
érezni magad ma este.

Miközben Mária még mindig a képet bámulja, a pincérnő elhagyja a szobát. A szakács egy zacskó pirulát vesz elő a zsebéből, és beledob hármat a levesbe. Egy kanál segítségével elkeveri a folyadékot.

Szakács Gyere... egyél.

Mária odamegy a pulthoz és ráül. A férfi lassan etetni kezdi.

Szakács Gyermekem... az utolsó vacsorád itt nálunk... és csak egy leves.
Bárcsak tudnék adni valami mást.
De nincs semmim.
Ez a hely... úgy ragyog, akárcsak a pokol.
Ki tudna vigyázni rád?
A tiszta lepedők egy vagonba kerülnek.

A szakács csendben eteti tovább Máriát.

Szakács Ma sikerült beszélnem egy nővel a telefonon.

Nagyon kedves volt, segítőkész. Egy magánintézményben dolgozik... legalábbis ezt mondják.

Azt mondta, csak tizennyolcezer euró egy évre... és akkor minden rendben lesz. Tényleg minden rendben.

De mondd, honnan kaparjam én össze azt a pénzt, Mária?

Mégis hova... hova vihetnélek?

Mária *(Ásítózni kezd.)* Te rendes fiú. Ééén?

Szakács A közegészségügy egy vicc. Vannak persze azok a fogyatékosoknak fenntartott állami intézmények.

De tudod, mi történne bennük? Ugyanaz, mint legutóbb. Már az első éjszakán megismerkedne veled az összes férfi alkalmazott... egyik a másik után. Különleges orvosi ellátásban részesítenének. Aztán ha megunnának... otthagynának a sötét szobában, te meg csak úsznál a szarban.

Mária Neeem!

Szakács Mert ez történik nálunk. Ha közelebb hajolsz, te is meglátod az arcod ebben a tükörben.

Mária Neeem!

Szakács Nem, nem, te nem fogsz ilyen helyen kikötni. Többé nem.

Ne aggódj, babám.

A legérdekesebb dolgok akkor történnek velünk, amikor egyedül maradunk.

De utánad megyek majd és megkereslek.

Hamarosan... nagyon hamar.

A szakács Mária haját simogatja. Karjaiba veszi, és táncolni kezd vele, miközben egy gyermekeknek szóló altatódalt énekel. Amint Máriát elnyomja az álom, testét finoman felhelyezi a pultra. Egy csókot nyom a homlokára és felnéz a falon lógó festményre.

Szakács Ha mindig és mindenütt ott vagy... most nyisd fel a szemed és nézd

meg jól! Jól nézd meg, mit tettél...
és hogy én mit fogok tenni.

Te és én... a kettőnk cselekedetei.

Aztán ha valaha is találkozunk,
majd elmondod, ki végezte jobban
a dolgát. Persze sosem fogunk
találkozni. Mert ahová én
megyek... oda te be sem teszed a
lábaid. Nincs hozzá bátorságod!

*Közelebb lép a pulthoz, ahol Mária fekszik.
Hirtelen kialszanak a fények.*

Hatodik jelenet

Az étterem konyhája, nappal. A szakács eszeveszett iramban dolgozik, egyedül. A konyhán kívülről zajok szűrődnek be: férfiak beszélgetnek, nevetnek, az étkezés zaja hallatszik – egy nagy társaság étkezik. A pincérnő fekete szoknyát és fehér blúzt visel. Belép a konyhába, megfog néhány tányért, majd ismét távozik. Kis idő múlva visszatér a második körre. A vendégeknek csak a hangját halljuk.

- A vendég Saláta olaj nélkül?
B vendég Olajat!
C vendég Ennek a salátának olaj kell.
D vendég: Figyel egyáltalán? Olajat!
Pincérnő Még több olajat.
E vendég Extra szűz olívaolajat!

A pincérnő ismét belép a konyhába.

Szakács Végeztetek már a salátával?
 Pincérnő Adj hozzá még egy kis olívaolajat.
 Több kell nekik belőle!

A pincérnő távozik az újabb tányérokkal.

Szakács Olaj, csak az olaj... micsoda
 mohóság. Ez már soha nem fog
 változni.

*Továbbra is csak hangokat hallani. A szakács
 csendben készülődik, a vendégek után
 hallgatózva.*

A vendég Éhes vagyok. Mikor jön már a
 főétel?

B vendég Éhesek vagyunk. Kenyeret!

C vendég Majd éhen halok.

D vendég Kenyeret! Éhen halunk!

E vendég Kaphatnánk egy kis kenyeret?

A vendég Mit csinálnak? Mi tart ennyi ideig?

B vendég KENYERET!

- Pincérnő Esetleg hozzak egy kis kenyeret?
C vendég Minél többet!
D vendég Vízet! Szomjas vagyok.
E vendég Vízet! Teljesen kiszáradtunk.
A vendég Lehetne citromot is?
B vendég És borsot!
C vendég Meg sót is!
D vendég Rosszat tesz neked a túl sok só.
E vendég Kiszáradtunk! BORT IDE!
A vendég Egy pohárral.
B vendég Meg még eggyel!
Pincérnő Vöröset vagy fehérét?
A vendég Vöröset.
B vendég Fehéret.

A pincérnő újfent belép a konyhába.

- Pincérnő Kenyeret, citromot, bort és vizet.
Gyooorsan!

A nő teli kézzel, idegesen távozik.

Szakács Kenyeret?! Az egyetlen, ami nem hiányozhat az asztalról. Semennyi sem elég belőle. Készítettem néhány isteni fogást és az emberek csak kenyeret követelnek...

A szakács lassan szeleteli a kenyeret. Továbbra is behallatszanak a hangok.

A vendég Mi a helyzet a főétellel?

B vendég Mikor érkezik már?

C vendég Éhen halunk!

D vendég Istenem... milyen éhes vagyok.

E vendég Gyerünk már!

A vendég Elő vele!

B vendég AZONNAL!

Pincérnő Egy pillanat és itt vagyok.

A pincérnő visszatér a konyhába.

Pincérnő Hogy állunk a főfogással? Már nem bírják sokáig.

Szakács Kész van.

Ki is vettem a sütőből.

Tölts nekik egy újabb kör bort a nevében és mondd meg, hogy a nap főztje már úton is van.

A pincérnő borosüvegekkel megpakolva elhagyja a konyhát. A szakács tányérokat sorjáz a pultra, amelyeken meleg étel gőzölög. Újabb hangok hallatszanak.

A vendég Csin-csin!

B vendég Fenékig!

C vendég Egészségetekre!

Amikor a nő visszatér, egy pillanatra megáll mozdulatlan az új tányérok előtt, majd odahajol az egyikhez, hogy megszagolja.

Pincérnő Szuper! Mit főztél végül?

Szakács Mondtam, hogy meglepetés.
Kóstold meg!

A pincérnő az egyik tányérról a szájába vesz egy kis darabot. Lassan rág, közben mindvégig a szakácsot figyeli.

Pincérnő Mmm. Hihetetlen! Csodás az öntet!
Tettél bele egy kis narancsot...
nem igaz?

Szakács Eltaláltad!

Pincérnő És a hús is olyan puha! Nagyon
ízletes. Lefogadom, hogy egész
éjszaka sütötted.

Szakács Természetesen.

Pincérnő De nem tudom eldönteni... inkább
sertés vagy bány?

Szakács Bány. Viszont ha kérdezik, ne
mondj nekik semmit! Hagyd csak
rám.

Pincérnő Ahogy gondolod.

A pincérnő távozik az új tányérokkal.

Szakács Igen... egy kis bány.

A szakács leül a székre és rágyújt egy cigarettára. A pincéernő csak jön-megy, hozza-viszi a tányérokát. A kintről beszűrődő zajok jóval hangosabbak.

A vendég Végre!

B vendég Kaphatnék egy villát?

C vendég Használd a kezedet!

D vendég ...a fogaidat!

E vendég Egyél, ahogy csak tudsz.

A vendég Rajta vagyok.

B vendég Törj le egy darabot!

C vendég Faljuk fel!

D vendég Darabokban!

E vendég Rágd meg jobban!

A vendég Nem nyelheted le csak úgy!

B vendég *(Köhög, fuldoklik.)*

C vendég Veled meg mi történt?

B vendég Mellényeltem. Csont volt benne!

D vendég Köpd ki azonnal.

E vendég Egy tányért a csontoknak!

C vendég Én megkaphatnám majd a csontokat?

- A vendég Annyira finom.
D vendég Sertésből készült?
E vendég Talán bárány.
C vendég Borjúhús lesz ez!
B vendég Igen, borjú.
D vendég Szerintem is inkább sertés.
A vendég Lehet, hogy kacsa?

A konyhában a szakács felnéz a falon lógó festményre.

- Szakács Bárány. Isten báránya. Az egyetlen.

A pincérnő belép a konyhába.

- Szakács Hogy ízlik nekik?
Pincérnő Odáig vannak érte.
Állandóan csak a hússal kapcsolatban találgatnak.
De nem árultam el nekik semmit, ahogy kérted.

Most mindenki arra vár, hogy láthasson téged és gratuláljon neked. Meg szeretnék kérdezni, hogy mi volt ez.

Szakács Gratulálni... mi a fene?
Mondd meg nekik, hogy majd kimegyek, ha befejezték a vacsorát!

A pincéernő távozik, ismét a hangokat halljuk.

A vendég Egészen páratlan ízvilág!
B vendég Bravó!
C vendég Isteni!
D vendég Tökéletes.
A vendég Egyedülálló! Az istenek eledele...
B vendég Gratulálunk!
C vendég Soha nem ettem még ehhez foghatót.
D vendég Micsoda egy vacsora!
C vendég Soha életemben!

A pincéernő visszatér a konyhába.

Pincérnő Az elnök úgy kurjongat, akárcsak egy izgatott kisleány. Folyton ugyanazt ismételi. Hogy még soha sem evett ehhez fogható egész életében.

A pincérnő ismét távozik.

Szakács De hát ez az igazság. És nem is fog többé.

Hetedik jelenet

A konyha, éjszaka. Égnek a lámpák. A szakács a széken ül és a falon lógó képet bámulja.

Szakács Hogy ízlett a vacsora?

A férfi feláll, odamegy az ablakoz és kinéz rajta. Egy kis idő elteltével, visszafelé megáll a képpel szemben.

Szakács Nem szólsz egy szót sem, mi?

Felteszem, ez azt jelenti, hogy ízlett. Mint mindenkinek. Miért pont te lennél a kivétel?

Igen, igen... megértem hogy ízlett neked. Végül is már nagyon rég óta vársz valami hasonlóra.

Egy utolsó... finom... vacsorára.

Bejön a pincérnő. Farmert és egy vastag kabátot visel. Egy nagy hátizsák van a kezében.

Szakács Mindennel elkészültél?

Pincérnő Igen. Nem tudnék még ennél is több dolgot magammal vinni... te mihez kezdesz most?

Szakács Csak élvezem az estét.

Pincérnő Nem a ma estére gondoltam. Úgy általában véve... mihez kezdesz most?

Szakács Általában véve...

Pincérnő De hisz tudod, mire gondolok!

Szakács Persze, természetesen.

Azt hiszem, először is egyezsége kell jutnom a bankkal és a hitelezőinkkel. Menni fog. Eladom az éttermet... és megoldom a dolgokat.

Végül is mindegyik csak ugyanazt akarja.

Pincérnő El fogod adni?

Azt hittem... hogy soha nem fogod meghozni ezt a döntést!

Szakács Miért nem?

- Pincérnő Mert annyira kötődsz hozzá... ehhez az étteremhez. Ehhez a helyhez.
- Szakács Jelen helyzetben ez a legjobb megoldás.
- Pincérnő Ki fogja megvenni?
Senkinek nincs pénze.
- Szakács Ezt csak úgy mondják. Van, akinek van.
Lehet, hogy egy kicsit áron alul, de végül is el fogom adni.
- Pincérnő Vissza kell adnom némi pénzt a vacsora díjából. Nem vihetem el mind. A terved befejezéséhez idő kell. Hogy fogsz majd—
- Szakács Cseppet se aggódj.
Menni fog, ahogy már ment megannyiszor a múltban. Neked nagyobb szükséged lesz a pénzre Athénban.
- Pincérnő És mondd, mikor jössz majd utánam?
- Szakács Amint végeztem itt.
- Pincérnő Megígéred?

A pincérnő közelít a szakácshoz, aki megpróbál kikerülni az útból. Háta a falat éri.

- Pincérnő Megígéred nekem?
- Szakács Igen...
- Pincérnő Jól van. Várni fogok rád.
És most azt mondd meg, hol van
Mária! Akarok neki is adni egy
puszit, mielőtt elindulok.
- Szakács El kellett vinnem a nagybátyádhhoz.
- Pincérnő Micsoda? A nagybátyámhoz?
Mikor?
- Szakács Még tegnap este. Mielőtt
hozzáfogtam volna a főzéshez.
- Pincérnő De hát a nagybátyám abban az
Isten háta mögötti faluban lakik, jó
hatvan kilométerre innen! Hogy
vitted oda?
- Szakács Beültettem egy taxiba.
- Pincérnő Micsoda ötlet... és miért kellett ezt
csinálnod?
- Szakács Nem hagyhattam, hogy Mária itt
rohangáljon a találkozó alatt.
El kellett mennie.

- Pincérnő Most sehogy sem fogok tudni eljutni abba a faluba.
Hogy köszönjek el tőle?
- Szakács Majd köszönsz neki legközelebb... amikor mindhárman viszontlátjuk egymást.
- Pincérnő Remélem, nem lesz túl sokára.

A szakács eljön a faltól és odamegy az ablakhoz. Hátat fordít a pincérnőnek és kifelé bámul.

- Pincérnő Na mi az... innentől kezdve te bámulsz majd ki az ablakon? Hogy is van ez?

Csend.

- Szakács Tudod, mit szeretnék? Egy utolsó szívességet.
- Pincérnő Mondd.
- Szakács Adj néhány szál cigit.
- Pincérnő Amennyit csak akarsz.

A pincérnő kivesz egy dobozt a zsebéből és odamegy a férfihez. A szakács hirtelen megfordul és megöleli a nőt. Egy darabig így maradnak.

Szakács Vigyázz magadra.

A pincérnő fogja a hátizsákját és távozik a konyhából. A szakács a kezébe kap egy seprűt és nekiáll a padló tisztogatásának. Egy perc elteltével a pincérnő visszatér. A szakács megáll a mozgásban.

Pincérnő Odakint meg mi történt?

Szakács Hogy érted?

Pincérnő Kihúztad a csónakot a partra?

Szakács *(Folytatja a söprést.)* Igen.

Pincérnő Megörültél?

Láttad a hullámokat?

Csak úgy süvít a szél.

Szakács Majd eláll.

Rég nem voltam már kint a nyílt vízen.

Hiányzik.

Pincérnő A tél közepén?
Szakács A tenger télen a legszebb.
Pincérnő Te tudod.
 Elfelejtettem a cigit.
Szakács Ó, igen.

A szakács kinyújtja a karját és elveszi a dobozt.

Pincérnő Ne felejtsd el megpuszítani Máriát
 helyettem is.
 Jó éjt.
 Várni fogok rátok!
Szakács Jó utat!

A pincérnő elhagyja a színt. A szakács odamegy az ablakhoz és kinéz rajta keresztül.

Szakács Ez az igazság. Hiányzik a tenger.

A fények kialszanak.